

Univerzita Palackého v Olomouci

Z á z n a m

o seznámení studentů (posluchačů) Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen UP) a základních povinnostech při dodržování předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochraně.

Zavazuji se zejména, že:

1. Budu dodržovat všechny zásady a pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany, pořádek v učebnách a na odborných pracovištích, stanovené pracovní postupy, zákazy manipulace se zařízením, na které je třeba zvláštní odborná způsobilost (vyhrazená elektrická, plynová, tlaková zařízení lasery apod.). Budu dbát o své zdraví a vlastní bezpečnost, včetně používání předepsaných osobních ochranných pracovních prostředků, jakož i zásad bezpečného chování v objektech a prostorách, ve kterých výuka a odborná praxe probíhá, a při všech dalších činnostech souvisejících s výukou. **Zúčastním se dalších povinných školení na katedrách a pracovištích UP a na dalších pracovištích, na kterých budu vykonávat odbornou praxi, pořádaných příslušným vyučujícím (vedoucím pracoviště), a jeho pokyny se při své činnosti budu řídit.**
 2. Budu se řídit a dodržovat zákazy vstupu, kouření, používání otevřeného plamene, výstražnými upozorněními, popř. dalšími bezpečnostními a požárními značeními, provozními a požárními řády pracovišť, požární poplachovou směrnici, ubytovacím řádem atd.
 3. Ve všech dalších objektech a prostorách (souvisejících s výukou), ve kterých se budu pohybovat, se seznámím s požárními poplachovými směrnicemi, požárními řády, umístěním ohlašoven požáru, únikovými cestami, s rozmístěním přenosných hasicích přístrojů včetně jejich použití případně dalšími hasebními prostředky.
 4. V případě zjištění požáru se jej pokusím dostupnými prostředky uhasit (pokud není ohrožena moje bezpečnost). Vyhlásím požární poplach voláním **HORÍ**, a tuto skutečnost ihned oznámím vyučujícímu (vedoucím pracoviště) a ohlásím požár na telefonní číslo **150 - Hasičský záchranný sbor nebo na jednotné evropské číslo tísňového volání "Emergency call" 112. Číslo tísňového volání 112 je určeno především při rozsáhlejších mimořádných událostech.**
V tomto případě nahlásím:
 - a) kde hoří (adresu požárem postiženého pracoviště)
 - b) co hoří (např. chemická laboratoř, archiv, nemocniční pokoj)
 - c) kdo telefonuje (své jméno a příjmení)
 - d) zraněné osoby
 - e) číslo telefonu, ze kterého volám
 - f) vyčkám na zpětný dotaz u telefonu
- Dále se budu řídit příkazy velitele (popř. členů) zásahové hasičské jednotky nebo příslušníků policie České republiky.
5. Oznámím okamžitě vyučujícímu (vedoucímu pracoviště) všechny zjištěné nedostatky a závady, které by mohly být příčinou vzniku úrazu, poškození zdraví nebo požáru. Taktéž ho budu okamžitě informovat o všech dalších zjištěných nedostatcích a závadách v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany. Stejně tak okamžitě oznámím uvedenému pracovníkovi svůj úraz nebo úraz jiných osob. Každý úraz si dám řádně ošetřit a podle možnosti ihned požádám příslušného vyučujícího (vedoucího pracoviště) o zaevidování úrazu, nebo sepsání „Záznamu o úrazu studenta VŠ“. Po ukončení zdravotní neschopnosti dodám na sekretariát příslušné katedry (pracoviště) řádně vyplněný a ošetřujícím lékařem potvrzený tiskopis „**Posudek o bolestném**“ (Pojišťovna KOOPERATIVA, a.s.), př. doklady o účelně vynaložených nákladech na léčbu. Beru na vědomí, že úrazové pojištění se vztahuje jen na mou osobu a moji činnost v době výuky dle studijního programu a platí pouze na území Evropy. **Toto pojištění se nevztahuje na osobní volný čas před zahájením a po ukončení výuky, přednášky, praktických cvičení, denního výukového programu nebo plánu odborné praxe, kurzu atd.**
 6. Prohlašuji, že budu dodržovat povinnou mlčenlivost o všech citlivých osobních údajích a jiných skutečnostech, které se dozvím při výkonu praxe. Pokud bych tuto mlčenlivost porušil(a), jsem si vědom(a) možného postihu dle disciplinárního řádu UP i ostatních možných sankcí dle platné právní úpravy.
 7. Budu dodržovat zákaz požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek v době výuky a při dalších činnostech souvisejících s výukou. Pod vlivem alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek se nemohu zúčastnit výuky, popř. dalších aktivit souvisejících s mým studiem na UP. V případě podezření na požití těchto látek se na vyzvání podrobím zkoušce na alkohol či jiné návykové látky. V případě odmítnutí této zkoušky bude toto posuzováno tak, jako bych pod vlivem shora uvedených látek byl(a).
 8. Oznámím vyučujícímu (vedoucímu příslušného pracoviště) každou podstatnou změnu svého zdravotního stavu, která by mohla být příčinou vzniku úrazu nebo poškození zdraví (astma, epilepsie, gravidita, náhlá zdravotní nevolnost atd.).

9. Beru na vědomí, že UP v Olomouci odpovídám za škodu, kterou způsobím při teoretickém i praktickém vyučování, popř. dalších činnostech spojených s mým působením na UP, porušením svých povinností nebo úmyslným jednáním proti pravidlům slušnosti a občanského soužití. Totéž platí, neupozorním-li okamžitě a vědomě vyučujícího nebo vedoucího pracoviště na hrozící nebezpečí (následnou škodu).
10. Budu dodržovat návody výrobců, technologické a pracovní postupy, provozní, požární a havarijní řády pracovišť.
11. Nebudu vstupovat při odborné praxi na pracoviště a do prostorů, kam jsem nebyl(a) vyučujícím nebo vedoucím pracoviště vyslán(a).
12. Nebudu vykonávat práce, pro něž nejsem vyškolen(a), zaučen(a) a které vyžadují odbornou způsobilost.

Bezpečnostní předpisy pro osoby bez elektrotechnického vzdělání, které jsou odborně označovány jako osoby seznámené:

Osoby seznámené mohou obsluhovat jen elektrická zařízení malého a nízkého napětí ve smyslu prováděcích předpisů a místních pracovních i technologických postupů. Jsou povinni dbát provozních a bezpečnostních pokynů, příkazů, poučení, směrnic a návodů k obsluze, vztahujících se k činnosti na elektrických zařízeních příslušného druhu a napětí.

Osoby seznámené jsou povinny:

- před přemístováním nebo popojížděním pracovních strojů nebo spotřebičů, pokud jsou připojeny na el. síť pohyblivým příívodem s vidlicí, tyto stroje bezpečně odpojit od sítě vytažením vidlice ze zásuvky, aby nemohlo dojít k přerušení nebo vytržení připojených vodičů. Tento požadavek se nevztahuje na taková zařízení, která k tomu byla zvlášť konstruována a uzpůsobena, jako např. svítidla, některé spotřebiče pro domácnost, ruční elektromechanické nářadí apod.;
- před spuštěním elektrického spotřebiče a zařízení provést jeho prohlídku – pohledově posoudit stav elektrického spotřebiče a zařízení z hlediska bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem;
- zjistí-li při obsluze závadu na zařízení (např. brnění od elektrického proudu, drnčení, nadměrná oteplení některé části, neobvykle hlučný nebo nárazový chod, poškozenou izolaci, kouř, trhavý rozběh, zápach po spálenině) el. zařízení ihned vypnout, zajistit proti dalšímu použití a závadu bezodkladně ohlásit vedoucímu pracoviště.
- Je zakázáno otvírat rozvaděče elektrické energie, zapínat vypadlé jističe, pojistky apod.
- Je zakázáno používat uvolněné nebo poškozené zásuvky a vypínače.
- Je zakázáno pracovat s elektrickými spotřebiči a zařízením s mokřými rukama nebo pokud jsou spotřebiče mokré.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče s chybějícím ochranným krytem.
- Je zakázáno namáhat pohyblivé elektrické příívody tahem.
- Je zakázáno vést pohyblivé elektrické příívody přes ostré hrany.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče k jiným účelům, než pro které jsou výrobcem určeny.
- Je zakázáno přetěžovat elektrické spotřebiče nebo zařízení nad stanovené technické parametry.

Poškozená elektrická zařízení a spotřebiče se nesmějí používat!!!

První pomoc při úrazech elektrinou

Zachránce musí dbát především na vlastní bezpečnost, musí pamatovat na to, aby se sám nestal součástí elektrického obvodu, aby při poskytování pomoci stál na nevodivé podložce, nedotkl se kovových předmětů, mokré zdi, mokrého oděvu postiženého apod. Zasažený se sám nemůže pustit předmětu, který svírá, neboť působením el. proudu vzniká křečovitě stažení svalstva. Je-li v takové poloze, že by po přerušení styku s el. proudem nebo vodičem spadl (není-li připásán a drží-li se vodiče na sloupu el. vedení, na žebříku apod.), musí být před přerušením el. proudu zajištěn před spadnutím a tím před dalším zraněním.

U nízkého napětí lze vypnout proud příslušným vypínačem nebo vytažením zástrčky ze zásuvky. Není-li to možné, odstraní se vhodným způsobem vodič el. proudu pomocí suchého nevodivého materiálu, jakým je např. guma, dřevěná tyč alespoň 30 cm dlouhá, suchý provaz nebo oděv. Postiženého je třeba vyprostit (odtáhnout) z dosahu el. proudu. Zachránce se nesmí dotýkat holou rukou jeho těla ani vlhkých částí oděvu, pokud nebyl el. proud vypnut. Hoří-li postižený (šaty) účinkem el. proudu nebo z jiné příčiny, hasí se po vypnutí el. proudu suchou látkou, nejlépe však nehořlavou pokrývkou. Po vyproštění z proudového obvodu je zachránce **povinen poskytnout první pomoc** až do příchodu lékaře. Zachránce se nezdržuje ošetřováním poranění, jako je běžné krvácení, zlomeniny, popáleniny, pouze se soustředí na rány, které silně krvácejí z tepny, kam přiloží prozatímní stlačující obvaz. U postiženého, který nedýchá normálně, musí ihned zahájit stlačování hrudníku a umělé dýchání. I při lehkém úrazu elektrickým proudem musí být postižený dopraven k lékaři.

Nepřímá masáž srdeční a umělé dýchání se provádí až v případě zjištění bezvědomí postiženého a nepřítomnosti normálního dýchání.

Nepřímá masáž srdce

Zachránce uloží postiženého na tvrdou podložku a klekne si k jeho hrudníku. Zápěstí jedné ruky položí hranou dlaně do středu hrudníku postiženého a hranu druhé dlaně na vršek první ruky. Prsty obou rukou se propletou. Zachránce se nakloní nad hrudník postiženého tak, že jeho natažené a propnuté horní končetiny jsou kolmo nad hrudní kostí postiženého a začne stlačovat hrudní kost frekvencí 100krát za minutu do hloubky 4-5 cm. Po každém stlačení je tlak na hrudník uvolněn bez ztráty kontaktu rukou zachránce s hrudníkem postiženého. Stlačení a uvolnění by mělo trvat stejný čas.

Pokud je přítomen druhý zachránce, provádí tento umělé vdechy z úst do úst v poměru 2 vdechy po 30 stlačeních hrudníku. Poměr 30:2 je univerzální a je dodržován i při jednom zachránci. V případě dvou a více zachránců je doporučeno střídat se ve stlačování hrudníku po 2 minutách.

Umělé dýchání

První dva umělé vdechy následují až po prvních 30 stlačeních hrudníku. Zásadně se neprovádí kontrola dutiny ústní. Uvolnění dýchacích cest se provede záklonem hlavy a přizvednutím brady postiženého ležícího na zádech. Jedna ruka zachránce položená hranou dlaně na čelo hlavy zaklání a druhá ruka špičkami prstů přizvedává bradu postiženého. V této poloze stiskne ruka na čele prsty nosní křídla mezi palcem a ukazovákem, druhá ruka palcem pootevře ústa postiženého a zachránce po svém normálním nádechu obemkne svými rty těsně ústa oběti a vydechne normální dechový objem do úst postiženého. Vdech trvá asi 1 sekundu, stejně jako výdech. Současně se zachránce snaží sledovat pohyb hrudníku, který signalizuje správné provedení umělých dechů.

Důležité: Nepřímá masáž srdeční by měla být přerušována na co nejkratší dobu (ideálně jen na provedení 2 umělých dechů)!

Poskytování první pomoci je možné ukončit pouze v případě vyčerpání zachránců, obnovení normálního dýchání postiženého anebo po předání postiženého kvalifikovaným záchranářům.

Po zajištění základní podpory života se ošetří popáleniny a zlomeniny. Při zlomenině je nutno končetinu znehybnit pomocí dlah. Rány mohou krváčet ze žil (krev se řine trvale) nebo tepen (krev vystřikuje přerušovaným proudem).

Při úrazech elektřinou je hlavní zásadou nepřenášet, nepřevážet postiženého, není-li popálen na větší ploše kůže a nekrváčí-li nezadržitelně z větších tepen. **Postiženého ani na okamžik neopouštět!!!**

Je-li postižený v bezvědomí, avšak normálně dýchá a má hmatatelný tep a nejeví známky vážnějšího zranění, musí být uložen do zotavovací polohy na boku hlavou zakloněnou tak, aby jeho dýchací cesty byly volné. Nesmí se mu vlévat do úst žádný nápoj ani podávat léky. Zasažený musí být neustále pod dohledem a jeho dýchání musí být sledováno. V případě změny stavu – dýchání není normální – uložit postiženého na záda a začít s nepřímou masáží srdce a umělým dýcháním.

Stručné shrnutí postupu při poskytování první pomoci

1. Jednat rychle, ale klidně a účelně. Zajistit bezpečí pro zachránce a předejít tak dalšímu možnému ohrožení zdraví.
2. Vyprostit postiženého z dosahu el. proudu - vypnutím proudu, odsunutím vodiče, odtazením postiženého. U vysokého a velmi vysokého napětí pozor na krokové napětí.
3. Zjistit stav vědomí (zatřesením rameny a hlasitým dotazem – např. „Jste v pořádku?“).
4. V případě, že postižený nereaguje, snažit se zavolat o pomoc okolí – např. voláním „Pomoc!“.
5. Otočit postiženého na záda, uvolnit mu dýchací cesty a sledovat, zda postižený dýchá normálně – tj. jestli dýchá pravidelně, pociťujeme proud vydechovaného vzduchu, slyšíme dýchání a vidíme pravidelný pohyb hrudníku.
6. Pokud dýchá normálně, uložit postiženého do zotavovací polohy.
7. Pokud nedýchá normálně, volat okamžitě zdravotnickou záchranou službu (tel. **155** nebo **112**).
8. Zahájit neprodleně nepřímou srdeční masáž a umělé dýchání v poměru 30:2. (Začíná se nejprve 30 stlačeními hrudníku!).
9. Přivolat lékaře a co nejdříve uvědomit vedoucího příslušného pracoviště – vyučujícího.

Další důležitá telefonní čísla číslo telefonu

Policie ČR – tísňové volání	-	158
Lékařská pohotovost – záchranná služba	-	155

Poučení o použití přenosných hasicích přístrojů (dále jen PHP)

Vodní PHP

- a) účinek ochlazování
- b) vhodný k hašení žhnoucích pevných látek (dřevo, papír, textil atd.)
- c) nevhodný na hašení hořlavých kapalin (barev, olejů, tuků, ředidel atd.)
- d) **nehasit** **zařízení pod elektrickým napětím**

Práškový PHP

- a) účinek dochází k poklesu energie potřebné k hoření a izoluje hořící předmět od okolního vzduchu
- b) vhodný k hašení pevných žhnoucích látek (dřevo, textil),
k hašení hořlavých kapalin,
k hašení hořlavých plynů
k hašení zařízení pod elektrickým napětím do 1000V
- c) nevhodný k hašení volně uložených organických látek (dřevěné piliny, prachy, atd.)

Sněhový PHP (CO₂)

- a) účinek dusivý, ochlazuje hořící předmět
- b) vhodný k hašení hořlavých kapalin
k hašení hořlavých plynů
k hašení zařízení pod elektrickým napětím do 1000V
- c) **nehasit** volně uložené sypké hmoty (prachy, hobliny, piliny atd.)
- d) **nepoužívat** **v malých, uzavřených prostorách**

Potvrzuji, že jsem byl(a) náležitě poučen(a) a seznámen(a) se zásadami bezpečné práce:

- s riziky práce a nápravnými opatřeními při výkonu pracovních a souvisejících činností
 - s pracovištěm, jeho okolím a pracovními podmínkami
 - s technologickými a pracovními postupy, případně s prací s infekčním a biologickým materiálem a způsoby jeho ukládání
 - s návody pro obsluhu strojů, přístrojů, el. spotřebičů, technických zařízení a náradí a s používáním pracovních nástrojů
 - s bezpečnostními značkami, značením a signály
- 1) s účinky nebezpečných látek a hořlavých kapalin, se způsoby, jak s nimi zacházet a skladovat je, ochrannými opatřeními, se zásadami první pomoci a potřebnými asanačními postupy a postupy při likvidaci havárií, jakož i s bezpečnostními pokyny uvedenými výrobcem nebezpečné látky, př. hořlavé kapaliny, bezpečnostními listy a i pokyny výrobce uvedenými na etiketě výrobku
 - 2) s použitím přidělených osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP)

Současně potvrzuji svým podpisem, že jsem byl(a) poučen(a) o základních povinnostech při dodržování předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochraně a uvedeným tématům jsem porozuměl(a).

Tento záznam je vystaven ve dvou vyhotoveních, z nichž jedno je uloženo v osobním spisu studenta na studijním oddělení a druhé obdrží student.

Dne Jméno a příjmení studenta

Obor a forma studia

Seznámení provedl: *studijní referentka FTK UP*
podpis studenta

- 1) Jen osoby přicházející do styku s nebezpečnými látkami a hořlavými kapalinami
- 2) Jen osoby, kterým byly OOPP přiděleny, nebo které je používají